

Núm. de Rotlle: TSJP 000051/2020

Núm. de Causa: 6000229/2017

SENTÈNCIA 25-2020

PARTS:

Apel·lant: Sra. D.M.G.

Advocat: Sr. Jordi ZGAFAS PICAÑOL

Apel·lats: Sr. E.O.F.

Advocat: Sr. Emili CAMPOS ARAUZ

MINISTERI FISCAL

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President: Sr. Yves PICOD

Magistrades: Sra. Marie CONTE

Sra. Fàtima RAMIREZ SOUTO

Andorra la Vella, vint-i-tres d'octubre de dos mil vint.

En el recurs d'apel·lació interposat contra la sentència dictada per Tribunal de Corts, en data 27 de març de 2020, en la causa de referència, seguida pels delictes majors d'apropiació indeguda i de creació mediata de document invertejat per particular, els components de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia expressats al marge s'han constituït per a la vista i decisió, és ponent la **Sra. Fàtima RAMIREZ SOUTO**.

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: que el Tribunal de Corts va dictar sentència en data 27 de març de 2020 amb la següent part dispositiva:

“DECIDIM

Primer.- CONDEMNAR D.M.G., com a responsable penalment, en concepte d'autora dels delictes majors d'apropiació indeguda i de creació mediata de document inverteç per particular, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena d'UN (1) ANY DE PRESÓ CONDICIONAL, amb un termini de suspensió de la condemna de tres (3) anys.: També se la condemna al pagament de les despeses processals causades, incloses les de traducció de la querella i els honoraris del lletrat de l'acusació particular, a determinar en període d'execució de sentència.

A efectes de liquidació de la condemna imposada a M., li serà d'aplicació la mesura de gràcia atorgada per SS.EE. els Coprínceps d'Andorra el dia 18 d'octubre del 2019, beneficiant-se, per tant, d'un indult de sis (6) mesos.

I en concepte de responsabilitat civil, D.M.G. haurà de retornar, de forma immediata, el vehicle OPEL MERIVA, matrícula XXX, al seu legítim propietari, E.O.F.

Pel que fa a la resta de perjudicis que aquest hagi tingut, pel fet de no haver pogut disposar del vehicle, hauran de ser avaluats novament al moment del retorn d'aquell i el seu import determinat en període d'execució de sentència.

Segon.- ABSOLDRE D.M.G. dels delictes menors de creació i ús de document privat inautèntic dels que també venia essent acusada”.

II.- RESULTANT: que la sentència es recolza en els següents fets provats:

“El vehicle Opel Meriva, matrícula AND xxx, havia estat adquirit pel seu titular, I.O.F., essent conductora habitual del mateix la seva esposa, L.G.P.

El 24 de febrer del 2014, I.O.F. morí i en el seu testament no es feia esment exprés del referit vehicle, i en el que nomenà hereu universal al seu fill E.O.F.

Aquest testament era conegut per L.G., la que seguí fent ús del referit vehicle després del decés d'I.O., el quin, en aquella data, tenia un valor superior a 600 €. En ser informada per part de l'asseguradora que no podia seguir emprant el turisme a nom d'un difunt, la seva filla, la processada D.M.G., nascuda el dia xxx de juliol de xxx, de nacionalitat andorrana i sense antecedents penals, l'acompanyà a Govern, i sol·licitaren un canvi de nom del vehicle. A tal efecte, ompliren una “sol·licitud de matriculació de vehicle”, lliurada pel servei de Tràmits, a finals del mes de març del 2014, fent constar en la mateixa com a persona venedora el difunt I.O.F., i com a persona compradora L.G.P. En l'apartat del document on consta “signatura de la persona que matricula/compra/demana” fou signat per G., i M. signà el mateix document, en l'apartat “signatura de la persona que ven”, que ho feu per compte del difunt, obtenint així de l'Administració el canvi de titularitat de l'esmentat

vehicle, el dia 9 d'abril del 2014, el qual a partir de dita data consta inscrit a nom de L.G.P. - envers la qual es va dictar aute de sobreseïment provisional en data 23 d'agost del 2016, en el marc de la present causa”.

III.- RESULTANT: que contra l'esmentada sentència interposa recurs d'apel·lació la defensa de la Sra. D.M.G., sol·licitant la revocació de la mateixa i l'absolució de la seva defensada.

La defensa considera que no va quedar degudament acreditat que el vehicle fos de propietat aliena, que no s'ha comés cap delictes per quan el vehicle objecte de debat, va ser regalat pel difunt I.O.F. a la seva esposa L.G.P., mare de la processada, per haver-lo adquirit per donació del seu espòs o, subsidiàriament, per usucapió.

Exposa la defensa que la mare de la seva defensada no sabia que el vehicle no figurava inscrit al seu nom, que la Sra. M. no va actuar amb dol i per tant no es donen els elements del tipus del delictes d'apropiació indeguda.

Respecte al delictes major de creació de document inveraç, la defensa manté que en cap moment la seva defensa va voler falsificar cap signatura, que va signar amb la seva en veure que eren necessàries dues firmes per poder canviar la titularitat del vehicle davant de Govern.

IV.- RESULTANT: que la representació lletrada d'E.O.F. per escrit de data 31 de juliol de 2020, s'oposa al recurs d'apel·lació formulat de contrari, principalment perquè el Tribunal de Corts relata a la sentència objecte de recurs, i de forma molt precisa, els fets que acrediten els elements configuradors dels delictes pels quals s'ha acabat condemnant a la Sra. M. i per quan els arguments esgrimits per la part apel·lant ja van ser rebutjats de forma expressa en dita sentència.

Sol·licita aquesta part que es condemni a la part apel·lant a satisfer les costes processals generades pel recurs, inclosos els honoraris d'advocat.

V.- RESULTANT: que el Ministeri Fiscal s'oposa al recurs d'apel·lació formulat i considera que no pot compartir l'argumentació de l'avui recurrent, per quan el vehicle objecte de debat consta registralment sota la titularitat del difunt Sr. I.O., malgrat que la Sra. L.G. fos la usuària habitual.

Respecte a l'argument de la usucapió, considera el Ministeri públic que *“existeix de forma continuada una inscripció registral del vehicle amb publicitat front a tercers pel qual el Sr. O. s'oposava a la pacífica possessió en concepte de propietària de la Sra. G., evitant així el transcurs del termini de prescripció adquisitiva dels béns mobles”.*

Manté el Ministeri fiscal que el propietari real del vehicle va disposar del mateix en favor del seu fill E. i es va oposar a qualsevol pretensió d'usucapió per part de la mare de condemnada.

Interessa el Ministeri Fiscal la desestimació del recurs formulat i la íntegra confirmació de la sentència objecte de recurs.

FONAMENTS DE DRET

I.- CONSIDERANT: que impugna la representació de D.M.G. la seva condemna com autora dels delictes majors d'apropiació indeguda i de creació mediata de document inveraç per particular considerant, en contra del criteri de la sentència, que no va quedar degudament acreditat que el vehicle fos de propietat aliena, element essencial per a la constitució del delicte d'apropiació indeguda, en existir proves suficients per a concloure que era propietat de L.G.P., mare de la processada, per haver-la adquirida per donació del seu espòs o, subsidiàriament, per usucapió. Amb caràcter alternatiu es considera que tant la processada com la seva mare van incórrer en un error de tipus sobre la propietat del vehicle, en tenir motius per a considerar que aquesta última l'havia adquirida, cosa que exclouria la responsabilitat penal de la recurrent.

Totes les al·legacions obstatives a la constitució de l'element de propietat aliena del bé moble objecte d'indeguda apropiació, ja van ser al·legades en la primera instància i rebutjades pel Tribunal de Corts de manera encertada, a criteri d'aquesta Sala.

La part recurrent planteja dos supòsits alternatius per excloure aquest element com són: a) la acreditació de que el vehicle Opel Mariva, matrícula xxx fou donat pel Sr. E.O.F. a la mare de la processada; i b) la adquisició de la propietat per usucapió.

Respecte a la donació del vehicle a la mare de la recurrent no hi ha prova directa de la seva existència, ja que no disposem de la declaració del pretès donant, ni tampoc hi ha cap constància documental, i el fet de que el Sr. I.O. mantingués la titularitat del vehicle en el Registre de Vehicles de Govern i no fes cap esment en el testament d'una possible cessió d'aquesta titularitat a la seva esposa, permet raonablement excloure la donació del vehicle.

El que fos la mare de la recurrent la qui conduís el vehicle habitualment i no disposés el finat de permís de conduir no sustenta la pretesa donació, tenint en compte que la cessió de l'ús no comporta necessàriament la de la propietat. Tanmateix la documentació aportada per la recurrent no acredita la donació, ja que l'única factura al seu nom és de data posterior al canvi de titularitat al seu favor, i

respecte a l'assegurança, el rebut aportat acredita que precisament la seva vigència s'inicia a data de la transmissió del vehicle -8 de abril de 2014.

L'adquisició de la propietat del vehicle per usucapió també ha de ser descartada perquè exigiria una possessió en concepte d'amo i de manera pública, pacífica i ininterrompuda que no s'ha produït, ja que qui ostentava la propietat en la carta groga i en front de tercers en el Registre de Vehicles de Govern era el Sr. O., i la cessió del seu ús per aquest a la seva esposa constant matrimoni per a que el conduís, no es pot entendre com una possessió en concepte de propietari per ella.

II.-CONSIDERANT: que la concurrència de l'error de tipus que s'atribueix a la Sra. L.G.P. i a la recurrent D.M.G. ha estat correctament rebutjada en la sentència.

Així, no pot ser considerat concorrent l'error sobre la titularitat del vehicle perquè totes dues eren coneixedores de que en la carta groga figurava el Sr. O. com el seu titular i també que estava inscrit en el Registre de Vehicles de Govern al seu nom, com ho demostra el fet de que tractessin de simular una transmissió per aquest a la Sra. G., per a aconseguir que aquesta adquirís la seva titularitat, i també coneixien que aquell no havia disposat en el testament del vehicle a favor d'aquesta, ja que sinó no haurien d'haver simulat la venda per fer el canvi de nom del vehicle.

És evident que si E.O.F. hagués volgut transmetre la propietat del vehicle a la seva esposa i no fer-li una mera cessió del seu ús, l'hauria posat al seu nom en el Registre de Vehicles o se l'hauria deixat en el seu testament, no fent ni una cosa ni l'altra. Per això el fet de que la Sra. G. conduís habitualment el vehicle, no es pot sustentar de forma raonable la creença per la recurrent de que el Sr. O. li havia cedit la propietat en aquella i menys en la mera al·legació per part de la seva mare de ser l'autèntica propietària del vehicle quan la carta groga, el Registre de Vehicles i el testament del Sr. O. demostrava el contrari.

L'actuació de D.M.G., firmant en la sol·licitud de canvi de nom del vehicle com si fos el Sr. O. i atribuint-li una voluntat contractual inexistent, constitueix un acte de cooperació necessària per a que L.G.P. adquirís il·lícitament la propietat del vehicle, acte que, executat d'acord amb aquesta, la converteix en autora del delictes d'apropiació indeguda i també del delictes de creació mediata de document invertejat, en haver induït a l'Administració a creure l'existència d'una operació de venda del vehicle que no s'havia produït.

Finalment, l'actuació de la recurrent no es pot considerar emparada per un error de prohibició perquè, d'una banda, l'error queda exclòs pel coneixement de que el titular del vehicle era el marit de la seva mare i, també perquè no és lògic ni raonable creure que s'està obrant correctament firmant en un document assumint la identitat d'una altra persona, per més que no s'hagin simulat els trets de la seva firma.

La concurrència de tots els elements dels delictes pels quals s'ha condemnat a D.M.G. ha estat correctament establerta pel Tribunal de Corts, el qual ha fet una valoració lògica i raonable de les proves en què es sustenten aquests elements.

III.- CONSIDERANT: que la sentència recorreguda ha de ser confirmada, amb la imposició de les costes processals causades a la part recurrent.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

D E C I D I M:

La Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, en nom del poble andorrà, decideix:

- 1.- DESESTIMAR** el recurs interposat per la representació lletrada de D.M.G.
- 2.- CONFIRMAR** la sentència dictada pel Tribunal de Corts en data 27 de març del 2020 en la causa 6000229/2017.
- 3.- Imposar** a la recurrent el pagament de les despeses processals causades pel recurs.

Aquesta sentència és ferma i executiva.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.